

EMPERYALİZMLE MÜCADELE SENDİKAL ALANDA DA SÜRDÜRÜLMELİDİR

Aydınlık Gazetesi, 31 Mart 2018

Yıldırım Koç

Dünyanın yeniden kurulduğu bir dönemi yaşıyoruz. 1991 yılı sonunda Sovyetler Birliği dağıldığında, ABD hakimiyetinde tek kutuplu bir dünyanın kurulduğunu umanlar ve sananlar vardı. Günümüzde ise emperyalizmin her geçen gün darbeler yediği bir süreçteyiz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti de, emperyalizmin Türkiye'ye yönelik düşmanca saldırgan tavrının iyice açığa çıkmasıyla birlikte, emperyalizme karşı açık tavır alıyor.

Bu koşullarda Soğuk Savaş ve arkasından ABD hegemonyası yanlısının yaşandığı dönemde sendikacılık hareketinde ortaya çıkan bazı alışkanlıkları sorgulamak, yeni koşullara uygun yeni düzenlemelere yönelmek gerekli.

13 yıl önce yayımlanan **Batılı İşçi Sömürüye Ortak** (Bilgi Yay., 2005) kitabımda özellikle ABD emperyalizminin Türkiye'deki sendikaları etkileme ve yönlendirme çabalarını anlatmışım. **Türk Sendikal Hareketi ve Çağdaş Misyonerler** (2007, Toplumsal Çözüm Yay., 2010, Bildik Basın Yayın) kitabımda ve 2009 yılında yayımlanan **Emperyalizm ve Türkiye Sendikacılığına Etkileri** (Kaynak Yay.) kitaplarımda da emperyalist ülkelerin Türkiye'de sendikal alandaki girişimlerini ele almışım.

SOĞUK SAVAŞTA EMPERYALİSTLERİN MÜDAHALESİ

Soğuk Savaş döneminde ABD emperyalistleri 1950'li yıllarda önce İş ve İşçi Bulma Kurumu ile ortak eğitim seminerler düzenleyerek, Türkiye'de işçi hareketi konusunda istihbarat topladılar ve sendikacıları yönlendirmeye çalıştılar. 1960'lı yıllarda ise bu çalışmalarını yoğunlaştırdılar. 600'den fazla sendikacı, 1-3 aylık sürelerle ABD'ye götürülüp gezdirildi. Bu sendikacılardan istihbarat temin edildi. Bu sendikacıların zaafı tespit edildi. Sendikacılar uyanık insanlardır. Öyle birkaç aylık ABD gezileriyle ajan olmazlar, ancak ABD ile yandaş olmanın ve sosyalistlere karşı tavır almanın onlara (onlar açısından önemli) bazı yararlar sağladığını da gördüler ve ona uygun hareket ettiler.

1970'li yıllarda CIA'nın kontrolündeki Asya Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) devreye sokuldu. Türkiye'de hangi sendikaların, hangi öğretim üyelerinin, hangi gazetecilerin AAFLI ile işbirliği yaptığını, kimlerin emperyalistlerin savunuculuğuna soyunduğunu en azından bazılarımız biliyoruz.

Avrupa emperyalistleri de boş durmadı. 1950'li ve 1960'lı yıllarda Avrupa Üretkenlik Kurumu (EPA) aracılığıyla, sınırlı da olsa, Türk sendikacılığı hakkında istihbarat toplama ve sendikacılığı etkileme çabası gösterdiler.

SOĞUK SAVAŞ SONRASI

1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından özellikle Avrupa'nın emperyalist ülkeleri ülkemizdeki sendikacılık hareketini yönlendirme çabalarına hız verdi. Bu arada bazı komisyoncular da Avrupa emperyalistlerinin Türkiye'deki pazarlamacılığını yaparak, geçim sağladılar. Bunlar arasında geçmişte sosyalist harekette yer alan bazı kişilerin başı çekmesi ve aracılık yapması acıdır.

Bugün bazı sendikalar, doğrudan veya dolaylı yollardan ABD ve Avrupa Birliği emperyalistlerinden para alıyor.

Günlük yaşamlarında üç kuruşun hesabını yapan, aile içinde bile bencilliğini kanıtlamış insanlardan oluşan bir ülkenin devleti, bu paraları babalarının hayrına mı veriyor? Para alan emir de alır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti geçmişte Soğuk Savaş koşullarında bu yanlış uygulamalara hoşgörülle bakıyordu. ABD ve AB emperyalizminin Türkiye'yi parçalama planlarının iyice açığa çıkmadığı dönemlerde de bu tavır sürdü.

Artık başka bir dönemdeyiz.

Türkiye'nin düşmanı olduğu artık geniş kitlelerce de kabul edilen ABD ve AB emperyalistlerinden doğrudan veya dolaylı yollardan para alanlar bu ilişkilerini derhal sona erdirmelidir.